

Bc. Andrea Mlynářová:

Antropologie sportu: Tenisový klub a jeho členové z antropologické perspektivy. 100 str., textové

a obrazové přílohy

Diplomová práce

Oponentský posudek

Cílem předkládané diplomové práce je nahlédnout z antropologické perspektivy fungování tenisového klubu. Na základě etnografie Tenisového klubu Hlinsko se autorka snaží zodpovědět několik výzkumných otázek: Jak tato instituce funguje a jaké jsou podmínky, pravidla a normy členství? S jakými hodnotami je tenis spojen? Co znamenají tyto hodnoty pro aktéry klubu?

Práce je rozdělena na několik tematických bloků. Samostatná kapitola (str. 15 – 19) je věnována vymezení a definici sportu a her, autorka se zde věnuje jednak možné klasifikaci her, jednak problematice uchopení sportu z antropologické perspektivy. Další kapitola (str. 14 – 29) přibližuje historický vývoj sportu obecně i v kontextu českých zemí. Samostatný blok (str. 31 - 38) je věnován historii a současnosti tenisu.

K analýze terénního šetření se autorka dostává teprve na str. 40. Jejím terénem se stal Tenisový klub Hlinsko s důrazem na dorostenecký tým, z nějž pocházela většina informací a informantů. Autorka se pokouší nahlédnout zkoumanou problematiku prizmatem Bourdieuho teorie kapitálu, habitů a sociálního pole. To se jí částečně daří, nicméně nemohu se ubránit několika kritickým poznámkám. Autorka dochází k závěru, že na poli tenisu má největší váhu ekonomický kapitál. Uvítala bych proto, aby analyza ekonomického kapitálu, jeho distribuce a vlivu byla detailnější: autorka sice poukazuje na ekonomickou náročnost tenisu (pořízení vybavení, platby za kurty, výdaje spjaté s účastí na turnajích atd.), na druhou stranu postřádám hlubší zamýšlení např. nad tím, jak socioekonomický status aktérů ovlivňuje členství v klubu (je přístupný pouze osobám/rodinám z určitých příjmových skupin? Může vést ekonomická náročnost k ukončení členství klubu, popř. jak je na tuto skutečnost nahlíženo? Existují mechanismy pro podporu nadaných dětí, jejich rodiče je nemožnou finančně podporovat?) Autorka se věnuje i „dress code“ tenisového klubu, v souvislosti s ekonomickým kapitálem se nabízí otázka, zda se jeho distribuce odráží i ve volbě sportovního oblečení? Může hrát oblečení určitých značek roli statusového symbolu? Může mít tento fakt vztah k symbolickému kapitálu členů klubu?

Na str. 53. se autorka snaží uchopit TK Hlinsko jako specifické sociální pole: postřádám zde ale relevantní argumenty, kterými by mne autorka přesvědčila, že TK Hlinsko lze skutečně jako sociální pole chápat: představuje existence „společné historie“ a sociální hierarchie dostatečující znaky pro rozpoznání sociálního pole? Mohla by autorka v souladu s Bourdieuho teorií poukázat na další aspekty, pomoci nichž by bylo možné TK Hlinsko skutečně chápat jako sociální pole?

Předkládaná práce je poměrně rozsáhlá, rozhodně je třeba ocenit množství použité literatury pro teoretické ukotvení textu. Na druhou stranu se ale nemohu ubránit dojmu, že práce působí poněkud fragmentovitě: možná by jí prospělo zúžit ohnisko zájmu ve prospěch detailnější a hlubší analýzy. Nepokládám například za nutné, aby autorka, vzhledem k zaměření výzkumu, věnovala tolik pozornosti vzniku sportu od prehistorických dob či počátkům institucionálního sportování v českých zemích. Zároveň se mi zdá, že pro autorův představitelův jistý handicap i to, že je ve zkoumané skupině insiderní, neboť jí tak podle mého názoru unikly ze zorného pole některé aspekty zkoumané problematiky (např. výše zmíněná problematika ekonomického kapitálu).

Pres výše uvedené vřady splňuje předkládaná studie nároky, kladené na diplomovou práci. Doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení stupněm velmi dobře.

V Pardubicích 10. 1. 2015

Jana Jettmarová

